

Motion till riksdagen 2005/06:So477

av **Chatrine Pålsson m.fl. (kd, m, fp, v, c, mp)**

Rätt att överklaga beslut i tandvårdsförordningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bestämmelser om rätt att överklaga landstingens beslut avseende vård enligt 6 och 7 §§ tandvårdsförordningen skall införas.

Motivering

I tandvårdsförordningen finns i dag inga bestämmelser som ger patienterna rätt att överklaga landstingens beslut att avslå ansökan om särskilt tandvårdsstöd för byte av tandfyllningar. Det är en skillnad mot tidigare ordning då försäkringskassornas beslut enligt 9 § tandvårdstaxan kunde överklagas som ”förvaltningsbesvär”. Överklagandefrågan är mycket viktig eftersom den gäller rättssäkerheten.

Dentalmaterialutredningen har gjort en särskild analys av frågor som rör rätten att överklaga beslut som fattas om ekonomiskt stöd till tandvård enligt nuvarande 6 och 7 §§ tandvårdsförordningen (1998:1338) och funnit att besluten utgör i myndighetsutövning. JO har också funnit (beslut, dnr 3931-2002) att landstingens beslut att avslå ansökan om det riktade tandvårdsstödet för byte av fyllningar utgör myndighetsutövning. Sammanfattningsvis konstaterar utredningen att det därför bör finnas möjlighet att överklaga beslut i dessa ärenden enligt förvaltningslagens bestämmelser.

JO anger i sitt remissvar till Dentalmaterialutredningen att man delar utredningens uppfattning att en särskild överklagandemöjlighet till förvaltningsdomstol bör utredas vad avser de beslut som fattas med anledning av ansökningar om tandvård enligt 6 och 7 §§ tandvårdsförordningen och att prövningen kommer till stånd snarast möjligt. Kammarrätten i Göteborg ställer sig också bakom utredningens förslag att frågan om rätten att överklaga

Fel! Okänt namn på

beslut enligt tandvårdslagen och tandvårdsförordningen närmare bör utredas. Denna utredning har emellertid ännu inte kommit till stånd.

Om ingen klagorätt införs finns en risk att vårdgivare och landsting efter en tid kan komma att bortse från bestämmelserna, även om författningstexten görs tydligare. Då återstår för patienterna, d v s de som har tvingats att betala saneringen med egna pengar, att stämma det felande landstinget vid allmän domstol och yrka skadestånd för felaktig myndighetsutövning, en både krånglig och kostsam process för att bli ersatt för sina utlägg för utbyte av tandfyllningar.

Detta är orättvist eftersom den som är mindre bemedlad tvingas underkasta sig landstingets avslagsbeslut med fortsatt ohälsa som följd, utan möjlighet att få prövat om landstinget fattat ett riktigt beslut, vare sig genom ett överklagande i förvaltningsdomstol eller genom en skadeståndstalan vid allmän domstol.

Ett yrkande om skadestånd motsvarande utlägg för patientavgifter fordrar ju att utlägget för sanering har kunnat göras. Den rådande ordningen medför således negativa rättsverkningar för dem som är mindre bemedlade och långvarigt sjuka med icke specifika symtom som de sätter i samband med det material de har i sina tänder. Om staten däremot inför en rätt för patienterna att anföra förvaltningsbesvär över avslagsbesluten så kommer detta sannolikt att ha en styrande effekt på landstingen. Prejudicerande avgöranden skulle då verka för den nationella samsyn i fråga om avvikande reaktioner mot dentala material som saknas idag.

Sammanfattningsvis konstateras att rättssäkerheten och rättvisan kräver att en klagorätt införs snarast. Det är stötande för det allmänna rättsmedvetandet att bestämmelser om klagorätt saknas i tandvårdsförordningen, bestämmelser som rätteligen borde ha funnits där från början. En utredning, i enlighet med JO:s och Kammarrättens i Göteborg mening, måste därför inledas omgående. Det ska också framhållas att EG-rätten kräver att förvaltningsbeslut av detta slag ska vara möjliga att överklaga.

Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 29 september 2005

Chatrine Pålsson (kd)

Anne Marie Brodén (m)

Elina Linna (v)

Lotta Hedström (mp)

Erling Bager (fp)

Rigmor Stenmark (c)